

၂၁ ရာစုပင်လုံညီလာခံ ။ ။ နိုင်ငံရေးတွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှု၏ ပြည်နယ်များအကြောင်းအရာ

ရေးသားသူ ။ ။ EPRP

ထုတ်ဝေသည့်ရက် ။ ။ ၁ စက်တင်ဘာ ၂၀၁၆

အစိုးရတပ်မတော်နှင့်တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများပေါင်းစုံတို့အကြား ဘက်ပေါင်းစုံမှ ဖြစ်ပွားနေသောပြည်တွင်းစစ်သည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတို့၏အခြေအနေနှင့်ပါတ်သက်၍ ကာလ ကြာရှည်နာကျဉ်းခံစားရမှုများကို ထင်ဟပ်နေပါသည်။ဦးသိန်းစိန်အစိုးရကစတင်ခဲ့သော ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်သည် အန်အယ်ဒီဦးဆောင်သောအစိုးရသစ်လက်ထက်တွင် ၂၁ ရာစုပင်လုံညီလာခံအဖြစ် ဒုတိယအစပြုမှုအသွင်ကိုယ်စားပြုနေပါသည်။ဦးသိန်းစိန်အစိုးရသည် သိသာထင်ရှားသော နှစ်ဦး သဘောတူအပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးများဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် အောင်မြင်အောင်လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ ပါသည်။သို့ရာတွင် ဦးသိန်းစိန်အစိုးရအာဏာရရှိလာချိန် တွင် ၁၇ နှစ်ကြာအပစ်ရပ်သဘောတူ ထားသော ဧကဆိုင်အိုအဖွဲ့နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေးပြိုကွဲခဲ့ပြီး ပြန်လည်ချုပ်ဆိုရေးကိုမလုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ပေ။

နှစ်ဦးနှစ်ဘက်အပစ်ရပ်စဲရေးများသည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများကတရားဝင်ဟုရှုမြင်စေမည့် အသိ အမှတ်ပြုခြင်း၊ဖော်ထုတ်ပြသခြင်းရှိသည့် အမျိုးသားနိုင်ငံရေးတွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုစီ ဦးတည်မည့် သဘောပေါက်နားလည်မှုအပေါ်တွင်အပြီးသတ်ချုပ်ဆိုထားခြင်းဖြစ်ပါသော်လည်း လွတ်လပ်သော မြန်မာပြည်အတွင်း တန်းတူညီမျှအခွင့်အရေးနှင့်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်အရေးတောင်းဆိုမှုများမှာ အကောင်အထည်ပေါ်လာခြင်းမရှိခဲ့ပါ။

သို့ရာတွင် ဧကဆိုင်အိုအဖွဲ့နှင့်အပြင်းအထန်တိုက်ခိုက်မှုနှင့်အတူ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးများအတွက် ဆွေးနွေးမှုအသစ်ကို ၂၀၁၁ - ၂၀၁၂ တွင်ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့သဖြင့် တနိုင်ငံလုံးအပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး

လိုအပ်မှုကို တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များရှုမြင်လာကြသည်။ ဤသည်မှာ တနိုင်ငံလုံးအပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီချက် (NCA) တရပ်ရရှိရေးအတွက် ဦးသိန်းစိန်အစိုးရဖော်ညွှန်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ကေအိုင်အိုပါဝင်သော NCA ညှိနှိုင်းမှုသည် အချိန်နှစ်နှစ်ကြာမြင့်ခဲ့ပြီး စာသားအားသဘောတူညီခဲ့သော်လည်း တက်ရောက်ပါဝင်နေသော အလုံးစုံထည့်သွင်းရေးဟူသည့်စကားရပ်တွင် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များထဲတွင် ကွဲပြားနေသည်။ အချို့က ကြန့်ကြာနေသော နိုင်ငံရေးတွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုတတ်နိုင်သမျှအမြန်ပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် လက်မှတ်ရေးထိုးရန်သဘောတူကြသော်လည်း အခြားသူများမူ အားလုံးထည့်သွင်းပါဝင်ရမှုမရှိသေးခင် လက်မှတ်ရေးထိုးရန် ကန့်ကွက်ခဲ့ကြသည်။ ဦးသိန်းစိန်အစိုးရ၏နောက်ဆုံးဆောင်ရွက်ချက်မှာ NCA အား ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်မှ အတည်ပြုရန်ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ၂၀၁၆ ဇန်နဝါရီတွင် ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ ကျင်းပနိုင်စေရေးအပါအဝင် NCA အကောင်အထည်ဖော်ရေးလိုအပ်သောလုပ်ငန်းစဉ်များ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အန်အယ်ဒီဦးဆောင်သော အစိုးရသစ်အာဏာစတင်ရရှိချိန်မှစ၍ အကဲဆတ်သောရိုနေမြဲ အခြေအနေကို ထိန်းသိမ်းထားခဲ့ပြီး အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးများအား နေရာအချို့တွင် အနည်းနှင့်အများဖော်ဆောင်နေကြသော်လည်း အထူးသဖြင့်ကချင်ပြည်နယ်နှင့်ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းတို့တွင် တိုက်ပွဲများဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေဆဲဖြစ်သည်။ NCA စောင့်ကြည့်လေ့လာရေးလုပ်ငန်းစဉ်ဖော်ဆောင်ရေးဖြစ်သော ပူးတွဲစောင့်ကြည့်လေ့လာရေးကော်မတီ (JMC) သည် ရှေ့သို့တဖြည်းဖြည်းသာ ရွေ့နေပြီး နိုင်ငံရေးတွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုလုပ်ငန်းစဉ်အား ပြန်လည်တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ သို့ပါသောကြောင့် ၂၁ ရာစု ပင်လုံညီလာခံသည် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်သို့ဦးတည်နေသော အန်အယ်ဒီဦးဆောင်သည့်အစိုးရ၏ ဒုတိယအစကို ထင်ဟပ်နေသည်ဟုဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါကျင်းပဖော်ဆောင်မှုသည် လွယ်ကူခြင်းမရှိဘဲ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုပါဝင်တက်ရောက်သူများနှင့်လေ့လာသူတို့၏ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများကို ထည့်မတွက်၍ မရပေ။ ထည့်သွင်းရေး ဆိုသည် နားလည်ရန်ခက်ခဲနေပြီး မြောက်ပိုင်းတွင် တိုက်ပွဲများဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေကာ စစ်မှန်သော နိုင်ငံရေးတွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုအစပြုရေးအတွက် ဒုတိယအစပြုမှုတွင် ပျက်ကွက်မှုတစ်ခုတရားလွှမ်းခြုံနေသည်ကို စိတ်ပျက်မှုရှိနေကြသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသို့စိုးရိမ်ပူပန်မှုများရှိသော်ငြား အစစ်အမှန်အစပြုမှုတစ်ခုဖြစ်ရေးအတွက် စိတ်ဆန္ဒအချက်ပြုမှုဖြစ်နိုင်သည်ဟူသော မမြင်သာသော အသိအမှတ်ပြုမှု တရပ်ရှိနေကြသည်။ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဖြစ်စေ မဖြစ်ပေါ်လာသည်ဖြစ်စေ ဖက်ဒရယ်စနစ်အား တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုအသိုက်အမြုံများအတွင်းနှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများအခြား

အကျိုးဆောင်ပါတ်သက်နေသူများစိတ်ဝင်စားလာမှုနှင့် အားလုံးလက်ခံနိုင်သောပုံစံတရပ်ရောက်ရှိရန် မည်မျှခက်ခဲမည်ဖြစ်ကြောင်း စိတ်ဝင်စားလာမှုကိုထင်ဟပ်နေပါသည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေလှုပ်ထွေးပွေလီလှသောလုပ်ငန်းတာဝန်တစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ ပြိုင်ဖက်နှစ်ဦးကြားဖြေရှင်း ရသောငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုမဟုတ်ဘဲ မျက်နှာစာပေါင်းစုံကြားမှ ပဋိပက္ခတစ်ခုအား ဖြေရှင်း ရခြင်းနှင့်အလား သဏ္ဍာန်တူလေသည်။ ကိစ္စရပ်တိုင်းလိုလို၌ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖယ်ဒရယ်အသွင်သဏ္ဍာန် ဆိုင်ရာကိုယ်စီကိုယ်ဒုအယူအဆများနှင့် ကွဲပြားခြားနားသော အတွေးအမြင်ပေါင်းစုံအား "လက်မလွှတ် တမ်း" ကိုင်စွဲထားသူ၊ ကာယကံရှင်များစွာကလည်း ပါဝင်ပတ်သက်နေသေးသည်။

အပေါ်ယံ၌ အများစုဆန္ဒဖြင့် တရားဝင်သတ်မှတ်ထားသော နိုင်ငံသား "တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု ပြည်နယ် ကြီး" ခုနှစ်ခုရှိနေသည်။ အဆိုပါပြည်နယ်ကြီးများသည် ကုန်းမြင့်တောင်တန်းထက်၌ တည်ရှိလျက် မြန်မာ လူမျိုးအများစုနေထိုင်ရာ "မြန်မာပြည်ဟုပင်ပို၍ လူသိများသော" မြေပြန့်လွင်ပြင်အား မြင်းခွာသဏ္ဍာန် ဝန်းရံလျက်ရှိသည်။

သို့သော် ထိုအပေါ်ယံဆန်သည့် အများစုဆန္ဒနောက်ကွယ်တွင် အလွန်အမင်း ရှုပ်ထွေးလှသော လူမျိုးရေး အခြေခံနိုင်ငံရေးအမြင်များက တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများအတွက် ဝတ်ကျေတမ်းကျေဆန်ရုံ မက ကျေနပ်ဖွယ် မရှိနိုင်စရာ နိုင်ငံရေးအခြေခံ အကြောင်းတရားများ ဖန်တီးရန် တွန်းပို့နေသကဲ့သို့ ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် တင်းမာမှုများကြောင့် အကျိုးရလဒ်ကောင်းများ ဖြစ်ထွန်းပေါ်ပေါက်ရေးအတွက် ဆိုးဆိုးရွားရွား နှောင့်နှေးမှုများလည်း ဖြစ်လာစေသည်။

ရှုပ်ထွေးမှုများနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း လေ့လာနိုင်ပါသေးသည်။

- အချို့ တိုင်းရင်းသား ပြည်နယ်များအတွင်း ပြောင်းရွှေ့အခြေချသူများ တိုးတက်လာလျက် ယခင်က လူများစုဖြစ်ခဲ့သော တိုင်းရင်းသားများသည် ယခုအခါ လူများစု မဟုတ်တော့ပါ။
- တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစု တစ်ခုချင်းစီ၏ လူဦးရေ အရည်အတွက်ကလည်း အငြင်းပွားဖွယ် ပြဿနာတစ်ခု ဖြစ်နေသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်း သန်းခေါင်စာရင်းကောက်၍ လူမျိုးစု တစ်ခုချင်းစီ၏ အရေအတွက်အား မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်ဆိုသော်လည်း တရားဝင်ထုတ်ပြန် ခြင်း မရှိသေးပါ။
- "တိုင်းရင်းသားအများစု နေထိုင်ရာ ပြည်နယ်များ" ဟုဆိုသော်လည်း ပြည်နယ်တွင်း၌ နေထိုင် သူမတူသော လူမျိုးစုများကလည်း များပြားလွန်းလှသည်။ အချို့နေရာများတွင် ကျေးရွာအဆင့် ၌ပင် မတူသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများ ရှိနေသည်။

- အချို့သော ပြည်နယ်များ၊ နယ်မြေဧရိယာများ၌ လူများစု တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုများကြောင့် လူနည်းစု တိုင်းရင်းသားများအတွက် ရတက်မအေးဖွယ် ကြုံတွေ့ရမှုများ မြင့်တက်လာနေသည်။ (အထူးသဖြင့် ရှမ်းပြည်နယ်တွင် ဖြစ်သည်။)
- ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေ၌ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် ရသော နယ်မြေဧရိယာအချို့ ပါရှိသော်လည်း (လက်တွေ့တွင် အကန့်အသတ်များကြောင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ဆုံးရှုံးလျက်) လူမျိုးစုအရ "သီးခြားခွဲထွက်ရေး" အမြင်များကို "တွန်းအားပေး" သကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်။ လတ်တလော၌ သီးခြားပြည်နယ်အဖြစ် ခွဲထွက်ရန် တောင်းဆိုမှုများလည်း မြင့်တက်လျက် ရှိသည်။

တနည်းမဟုတ်တနည်းဖြင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်သို့အသွင်ကူးပြောင်းရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံရေးတွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးမှုအောင်မြင်မှုရရှိရေးသည် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေဧရိယာများစီမံရေးဆွဲရေးအတွက် မဖြစ် မနေလိုအပ်ပါသည်။ သို့ပါ၍ နိုင်ငံရေးတွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုသည် ပြည်နယ်များဖက်ဒရေးရှင်း ထူထောင် ရေးအကြောင်းဖြစ်ပါသည်။

သမိုင်းကြောင်းရှည်သောလက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခနှင့်စစ်အာဏာရှင်စနစ်သည် ပွင့်လင်းစွာဆွေးနွေး ပြောဆိုမှုကို နှစ်ပေါင်းများစွာထိန်းချုပ်ဖိနှိပ်ထားခဲ့သည်။ အမျိုးသားနိုင်ငံရေးတွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှု ပြန်လည်စတင်နိုင်ရန်အတွက် ယခုအခါသည် ကောင်းမွန်သည့်ပထမဆုံးအချက်ပြုမှုဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အနှစ်သာရရှိရေးအတွက် နိုင်ငံတော်အဆင့် နိုင်ငံရေးတွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲမဖြစ်မနေလိုအပ်ပြီး ကျယ်ပြန့်သောပြည်နယ်အခြေပြု သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု သို့မဟုတ် ဖြစ်ရပ်အခြေပြုတွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးရေးများပေါ်ထွက်စေရန် အားပေးထောက်ခံမှုပေးရမည်ဖြစ်ကာ အမျိုးသားနိုင်ငံရေးတွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးမှုလုပ်ငန်းစဉ်အစိတ်အပိုင်းတခုအဖြစ် ရံပုံငွေထောက်ပံ့ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ပြည်နယ်များ အတွင်းရှိလူများကသာလျှင် မိမိတို့အလိုရှိမှုကိုအပြည့်အဝတင်ပြပြောဆိုမှသာ အမျိုးသားနိုင်ငံရေး တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုသည် အဓိပ္ပါယ်ပြည့်ဝပြီး လုပ်နိုင်ကိုင်နိုင်ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။